

ΟΙ ΔΥΟ ΚΡΙΝΟΙ

ΠΗΛΑ εἰς τὴν ρεμματιάν καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, ὅπου τὸ μικρὸ ποταμάκι σέρνει τὰ καθάρια νερά του, κάτω ἀπὸ μίαν μελαγχολικὴν ἰτιά, ἀνθοῦσεν ἕνας κρίνος. Μὲ τὴν χιονόπλαστην στολὴν του ἔδειχνεν εἰς τὸ κάθε μάτι μίαν ὀλοφώτειν αἴγλην καὶ ἐφαίνετο σὰν νὰ ἐστόλισε τὸν κάλυκά του μὲ κατάλευκα φτερά ἀγγέλων. Μὲ ἕνα βεργολίγιστο κορμὶ ὑπερήφανος καὶ καμαρωτὸς ἔγερνε μὲ χάρι πρὸς τὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐφαίνετο σὰν νύφη παραμυθιοῦ ὅταν ἐκαθρεφτιζετο εἰς τὸν παρθένον καθρέφτην τῆς ρεμματιᾶς.

Τὴν ὥραν ποῦ ὁ ἥλιος ἐσκορποῦσε τὸ πρῶτον φῶς του, κύττος ἀνοίγει τὰ πλατεῖα, τὰ ἀνέγγιχτα, τὰ χιονάτα φύλλα του εἰς ἐκεῖνο τὸ ἄφθονο φωτοπλημμύρισμα καὶ ἔτσι ἐδέχετο ἕνα ἄγνόν, ἕνα αἰθέριον καὶ παρθενικὸν φίλημα, μίαν τρυφερὰν θωπεῖαν φωτός, ποῦ ἔχυνε μέσα του καινούργιαν ζωὴν καὶ νέαν ἰκμάδα.

Τὸ ἀεράκι τὸ δροσερό, τὸ γεμάτον ἀπὸ τῆς μυρωδιᾶς τῶν λουλουδιῶν, περνῶντας ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς ἰτιάς ἔψαλλε τὴν ὁμορφιὰ τοῦ κατάλευκου κρίνου καὶ τὰ πουλιὰ ἐτόνιζαν γύρω του περιπαθῆ τραγουδάκια· ποῖός εἰξεύρει ἂν δὲν ἐκεντοῦσε τὴν πολὺ λεπτὴν χορδὴν τῆς μικρῆς καρδιάς των ἢ κατάλευκῃ ὁμορφιᾷ των.

Αὐτοῦ τοῦ κρίνου τὰ ζωγραφιστὰ κάλλη καὶ τὴν μεθυστικὴν μυρωδιὰ μόνον ἕνας τὰ ἐχαίρετο. Ὁ Α, εἶχε τὴν ἱστορίαν του καὶ διὰ τὴν ψυχὴν ἐκείνην ἔκλεινε μέσα εἰς τὴν χιονάτην ἀγκαλιά του ἕνα δράμα ὀλόκληρον· ἦτο ὁ τρελλὸς ποῦ ἔζησε μέσα εἰς ἕνα διαρκές, ἕνα γλυκὸν ὄνειρον ἀγάπης, ποῦ ἐδυστύχησεν ἔπειτα μὲ ἕνα σκληρὸν καὶ ἀσπλαχνικὸν χτύπημα καὶ ἐζήτησε τὴν παρηγορίαν ἀπὸ τὸ ἄψυχον ἐκεῖνο ἄνθος...

*
* *

Ἕνα δειλινὸ ἀνοιξιάντικο εἶδα τὸν τρελλὸν νὰ κάθεταί κάτω εἰς τὴν ρεμματιάν· τότε ὁ ἥλιος ἔγερνε εἰς τὴν δύσιν καὶ ἐσκορ-

πούσε τὰ τελευταῖα χρώματά του· ἐφαίνετο σὰν νὰ ἤθελε, πρὶν γύρῃ εἰς τὸν ὕπνον του, νὰ περιβάλῃ μὲ ἓνα περιπαθὲς χαίδεμα τὸν κρίνον. Καὶ ὁ τρελλὸς καθισμένος δίπλα του τὸν ἐχάιδευε μὲ τρυφερότητα ἐραστοῦ κι' ἐφαίνετο σὰν νὰ ἤθελε νὰ χορτάσῃ μὲ μιᾶς τὴν λεπτὴν - λεπτὴν μυρωδιά του.

Ἐκεῖνος μὲ ἐκύτταξε καλὰ καὶ μὲ φωνὴν μισοπνιγμένην μοῦ εἶπεν :

— « Αἶ, ξένε· ἴσως εἶσαι κι' ἐσὺ σὰν τοὺς ἄλλους τοὺς τρελλοὺς ἀνθρώπους, ποῦ δὲν νοιώθουν μέσα εἰς τὴν πέτρινη καρδιά των τὸν ξένον πόνον· μὰ ὅποιος κι' ἂν εἶσαι, θ' ἀκούσῃς τὸ παράπονον ἐνὸς δυστυχισμένου, ποῦ τὸν ἐπότισε πικρὰ ὁ κόσμος καὶ τοῦ πέρνει ὅ,τι δὲν τοῦ ἔδωσε».

Καὶ ἓνας λυγρὸς παραπόνου τοῦ ἐκόμπωσε τὴν φωνήν. Ἐπῆρε τὴν ἀναπνοὴν μὲ ἓνα βχρυαστέναγμα κι' ἐξηκολούθησε :

— Μοῦ πέρνουν τὴν ἐλευθερίαν, μοῦ ἀφαιροῦν τὸν ἥλιον, τὸν ἀέρα, τὸ φῶς, τὴν φύσιν τὴν παιγνιδιάραν ποῦ μοῦ χαμογελᾷ σὰν ἐρωμένη. Μέσα εἰς τὸ σκοτάδι τοῦ νοῦ μου αὐτὴ μοῦ χύνει λίγο φῶς παρήγορο καὶ μὲ κάμνει νὰ νοιώθω τὸν ἑαυτόν μου. Μακρὰ ἀπ' ἐδῶ εἶμαι τρελλός, χωρὶς νοῦν, χωρὶς σκέψιν, χωρὶς ἀναμνήσεις. Αὐτὴ ἡ ἄψυχη φύσις ἔχει γιὰ μένα πῶ πο-νετικὴ ψυχὴ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους· αὐτὴ νοιώθει τὸν ἰδικόν μου πόνον καὶ μοῦ χαρίζει τὴν παρηγορίαν μὲ τὸ φῶς καὶ τὶς μυρωδιὰς της, μὲ τὴν ζωὴν, τὴν δροσόβολην, τὴν σπαρταριστὴν ποῦ βσιλεύει ἐδῶ τριγύρω καὶ τὴν αἰσθάνομαι νὰ πλημμυρῇ μέσα μου καὶ νὰ μὲ κάμνῃ ἄλλον ἄνθρωπον. Μὰ ὁ κόσμος μοῦ τὰ πέρνει ὅλα, ὅλα καὶ οἱ ἄνθρωποι μὲ κλείνουν μέσα εἰς τοὺς τέσσαρας τοίχους γιὰ νὰ μὲ γιатρεύσουν ἀπὸ τὴν τρέλλαν καὶ νὰ σπεύρουν εἰς τὰ στήθεια μου τὴν ἀρρώστειαν ποῦ θὰ μὲ κατεβάσῃ εἰς τὸν τάφον. Ἄ, ὄχι· θέλω νὰ χαρῶ τὸν κόσμον καὶ τὴν φύσιν, τὸν ἥλιον, τὰ λουλούδια καὶ τὰ πουλιὰ καὶ νὰ μεθυσθῶ ἀκόμῃ ἀπὸ τὸ ἄρωμα ποῦ βγαίνει ὄχι, ἀκούεις; ὄχι ἀπ' αὐτὰ τὰ ἄσπρα φύλλα, ἀλλ' ἀπ' τὸ κορμὶ ἐκείνης, τῆς ἀλησιμόνητης εὐμορφίᾳς, ποῦ ἐχάθη ποιὸς εἰξεύρει σὲ ποῖον ἄλλον κόσμον ἀφάνταχτον καὶ ξένον. Μὰ τοῦ νοῦ μου τὰ τρίσβαθα θὰ τὰ φωτίξῃ πάντοτε ἐκείνη, ὅπως ἔλαμψεν ἄλλοτε σὰν πούλια εἰς τὰ ὄνειρά μου, ὅπου θὰ μὲ μεθᾷ ἡ μυρωδιὰ ποῦ πέρνει ὁ κρίνος ἀπὸ τὸ κορμὶ της . . .

Κι' ἓνα δάκρυ ἀστραφτερὸ ἐστόλισε τὰ θυμὰ μάτια του. Ἦταν ὁ πόνος καὶ ἡ ὀδύνη χρυσταλλωμένα εἰς ἓνα φωτεινὸ μαργαριτάρι.

— Εἶνε μιὰ ἱστορία ἀπ' ἐκεῖνες ποῦ γράφονται μὲ μαῦρα

γράμματα εἰς τὴν ψυχὴν καὶ ποτὲ δὲν λησμονοῦνται· ὅπου ὁ ἔρως παίζει τὸ πρῶτον πρόσωπον καὶ ὁ θάνατος τὸ τελευταῖον· μία κοινοτοπία διὰ τὸν ἄλλον κόσμον τὸν ἀδιάφορον, τὸν ἀσπλαχνόν.

Τώρα τὸ μάτι του ἤρχιζε νὰ ζωντανεύῃ· μία φλόγα ἀνέλαμψε καὶ ἀμέσως ἔχυσε ζωὴν εἰς ὅλην τὴν ἐκφρασιν· καὶ μετὰ τὴν παράπνον ἤρχισε νὰ τοῦ διηγήται τὴν ἱστορίαν του.

Ἦτο μία ἀπλῆ, ἀφελὴς, συγχινητικὴ ἱστορία, ὅπου ὁ ἔρως μυρώνει τίς καρδίαις καὶ ἡ εὐτυχία ἀνοίγει τὰ φτερά της ἐμπρὸς εἰς τὴν λύπην. Ἄ, πόσον ἡγαπῶντο ἐκεῖνος καὶ ἐκείνη· τῆς ἀγάπης ἡ φλόγα ἔδενε τίς δύο ψυχάς των μετὰ ἓνα ἀόρατον δεσμὸν τρυφερότητος καὶ ἀφοσιώσεως. Κι' ἐπερνοῦσεν ἡ ζωὴ των, σὰν ποίημα, χωρὶς κανένα ὄνειρον, χωρὶς καμμίαν θλίψιν. Ἀλλὰ ἐκείνη ἀρρώστησεν· ὁ θάνατος ἐξήλευσε τὴν εὐτυχίαν των· καὶ ἡ ἀβρὰ κόρη ἐξέπνευσε εἰς τὴν ἀγκαλιὰν ἐκείνου μίαν ἡμέραν φθινοπωρινήν.

— ὦ, πῶς λυποῦμαι, ποῦ σὲ ἀφίνω μόνον, τοῦ ἔλεγεν εἰς τὰς τελευταίας στιγμάς της· ἅμα σθυσθῇ τὸ φῶς τῶν ματιῶν μου, πῶς θὰ σοῦ φαίνεται τότε ὁ κόσμος, ἀγάπη μου;

Κι' ἐκεῖνος τρελλὸς ἀπὸ τὴν θλίψιν του ἔκλαιεν· ἓνα βούρκωμα τὸν ἔπνιγε μέσα εἰς τὸ στῆθος καὶ ἀπὸ τὸν πόνον του μία φράσις ἐξεχειλίζεν:

— Ἀχ, ποτὲ δὲν θὰ παρηγορηθῶ γ' αὐτὸ ποῦ χάνω.

Κι' ἐκείνη μετὰ χαμόγελον ἀγγελικὸν τοῦ ἀπήντησε:

— «Τὴν παρηγορίαν ζητεῖς; θὰ τὴν εὔρης. Θὰ σοῦ τὴν στείλω ἐγώ· ὅπως τὸ κορμί μου θὰ δώσῃ ὁμομορφίαν καὶ χρῶμα εἰς τὰ λουλούδια, ὅταν θὰ κατέβω εἰς τὴν νέαν μου κατοικίαν, ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ μου θὰ δώσῃ ζωὴν εἰς ὅλην τὴν φύσιν. Ἄ, παντοῦ θὰ εἶμαι ἐγώ· ὅταν τὸ φεγγάρι θὰ σὲ χαϊδεύῃ μετὰ ταυσιτικὰ χάδια τοῦ φωτός του ἢ τὸ ἀγέρι θὰ σοῦ ψάλλῃ λόγια γλυκὰ ἀγάπης, νὰ ξεύρης ὅτι θὰ εἶνε ἡ ψυχὴ μου χυμένη παντοῦ εἰς τὴν φύσιν γιὰ νὰ σὲ παρηγορῇ. Καὶ εἰς τὸ μέρος, ὅπου θὰ με θάψουν, θὰ βγῇ ἓνας μεγάλος, κατάλευκος κρίνος γιὰ νὰ σοῦ θυμίσῃ τὴν ὁμομορφίαν μου, τὴν ὁμομορφίαν ποῦ σβύννεται, ἀλλοίμονον, εἰς τὴν κρύαν πνοὴν τοῦ θανάτου...»

Ἐδῶ ἐσταμάτησε γιὰ μίαν στιγμὴν ὅλη ἡ θλίψις, ποῦ εἶχε μέσα του, ἐξέσπασε καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ μετὰ τὰ δάκρυά του ἐρράντιζε τὸν κρίνον σκυφτός ἀπ' ἐπάνω του, καὶ ἐκεῖνα μετὰ τὴν λάμψιν των ἐφάνταζαν σὰν διαμάντια ἐπάνω εἰς ἓνα λευκόν, ἓνα χιονάτον κόσμημα.

— Κι' ἐκείνη ἀπέθανε. Τὴν ἔφερα καὶ τὴν ἔθαψα ἐδῶ, ἀνά-

μεσα εἰς τὰ λουλούδια ποῦ ἠγάπησε τόσον πολύ, κοντὰ εἰς τὸ ποταμάκι αὐτό, ποῦ ἤρχετο πολλὰς φορές γιὰ νὰ θαυμάσῃ ἡ ἴδια τὴν ὠμορφιά της. Καὶ ὁ κρίνος ἐφύτρωσε μόνος κι' ἡ φύσις πάντοτε μοῦ ἔχαμογελοῦσεν. Ἄ, εἶνε ἡ ψυχὴ ἐκείνης παντοῦ καὶ μοῦ σκορπᾷ τὰ μειδιάματα τῆς παρηγοριᾶς. Αὐτὴ χύνει μέσα εἰς τὴν μαυρισμένην ψυχὴν μου μίαν ἀκτῖνα πανθείσμου· ἀλλὰ ὁ κόσμος εἶνε σκληρὸς καὶ ἄκαρδος. Μὲ λέγουν ὅλοι τρελλόν, μὲ κλείνουν εἰς τὸ φρενοκομεῖον κι' ἐκεῖ μέσα σκλαβωμένος χάνω τὴν μόνη μου εὐτυχία.

— Φτωχὲ ἄνθρωπε!

— Καὶ τώρα θέλεις τὸ τέλος τῆς ἱστορίας μας; Θὰ τὸ ἴδῃς, ὅταν θ' ἀποθάνω κι' ἐγὼ καὶ μὲ θάψουν ἐδῶ κάτω πλησίον εἰς ἐκείνην. Τότε θὰ φυτρώσῃ δεύτερος κρίνος ὠραῖος σὰν τὸν πρῶτον καὶ ἀδελφωμένα τὰ δυὸ λουλούδια θὰ μοιράζονται τὸ φῶς τοῦ Ἥλιου καὶ τὰ δῶρα τῆς Φύσεως. . . . »

Ἐδῶ ἐτελείωσε τὴν διήγησίν του ὁ τρελλὸς· τὸ φεγγάρι εἶχε βγῆ ἀπὸ τ' ἀντικρυνὸ βουνὸ καὶ ἡ ἀσημένια λάμψις του ἐφώτιζε τὸ κατὰχλωμο πρόσωπό του. Καὶ εἶχε χυθῇ ἐπάνω εἰς τὴν μορφήν του μία μυστικὴ αἴγλη, μία εὐμορφία παράξενη, ποῦ μοῦ ἐφάνη σὰν νὰ ἐπῆρεν ὅλην τὴν λευκὴν, τὴν κατὰλευκην εὐμορφάδα τοῦ κρίνου.

* *

Ὁ τρελλὸς ἀπέθανε καὶ τὸν ἔθαψαν ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν ρεματιά. Τώρα δύο κρίνοι ἀνθίζουν ἐπάνω εἰς τὸ μνημα τῶν δύο ἐραστῶν· γέρνουν γλυκὰ ὁ ἓνας εἰς τὸν ἄλλον καὶ σμίγουν τὴν λεπτὴ μυρωδιά των.

Καὶ τὸ βραδυνὸ ἀνοιξιάτικο ἀγέρι περνῶντας ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς μελαγχολικῆς ἱτιάς ψιθυρίζει λόγια γλυκὰ τρυφερότητας καὶ ἀγάπης.

Ἐν Πειραιεῖ

Ι. Θ. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Μάθετε νὰ μὴ μεμψιμοιρῆτε. Ἄν ἐκ φύσεως δὲν βλέπετε παρὰ τὴν κακὴν μόνον ὄψιν τῆς ζωῆς, κρατήσατέ την διὰ τὸν ἑαυτὸν σας. Δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ δηλητηριάζετε τὴν παιδρότητα τῶν ἄλλων.